

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВОЗНАВСТВА,
ФОЛЬКЛОРИСТИКИ ТА ЕТНОЛОГІЇ
ІМ. М. Т. РИЛЬСЬКОГО НАН УКРАЇНИ**

П Р О Г Р А М А

**Міжнародної наукової конференції,
присвяченої пам'яті П.П.Чубинського**

26 березня

Київ 2009

Міжнародна наукова конференція, присвячена пам'яті П.П. Чубинського

Конференція відбудеться за адресою:
м.Київ, вул.Грушевського, 4 (4 поверх)

Порядок роботи:

9⁰⁰–9⁵⁵ – реєстрація учасників
10⁰⁰–13⁰⁰ – пленарне засідання
13⁰⁰–14⁰⁰ – перерва на обід
14⁰⁰–17³⁰ – робота в секціях
17³⁰–18⁰⁰ – підведення підсумків

Регламент роботи:

Доповідь на пленарному засіданні – 15 хв
Доповідь на секційному засіданні – 7 хв

Оргкомітет:

Ганна Скрипник (голова)
Лідія Артюх
Галина Бондаренко
Григорій Щербій
Василь Балушок
Олена Таран
Тетяна Величко

ПРОГРАМА

26 БЕРЕЗНЯ

9⁰⁰–9⁵⁵ реєстрація

10⁰⁰ – 12³⁰ пленарне засідання (конференц-зал)

Головує директор Інституту мистецтвознавства,
фольклористики та етнології ім. М.Т.Рильського
академік НАНУ Г. А. Скрипник

Скрипник Ганна (Київ) Наукова спадщина П. Чубинського в
контексті актуальних проблем сучасної етнологічної науки

Локотко Олександр (Мінськ)

Народознавчі аспекти гуманітарних досліджень Білоруської
академії наук

Бабенко Василь (Уфа)

Українці в Росії: чи мають вони майбутнє

Касперовіч Галина (Мінськ)

Етнокультурні процеси на українсько-білоруському пограниччі

Сакович Василь, Квилинкова Елизавета (Кишинів)

Проблема взаємовпливу культур та збереження національної
своєрідності

П'ятченко Сергій (Суми)

Традиційний фольклор Слобожанщини в працях П.Чубинського

Паньків Ігор (Івано-Франківськ)

Етнодемографічні трансформації міського населення Прикарпаття
в політиці Австро-Угорської і Польської держав

14⁰⁰ – 17⁰⁰ – робота секцій

**Секція 1. Павло Чубинський: доба, люди, спадщина у вимірі
сучасних проблем української етнографії та фольклористики**
(кім. 424-I)

Головують: *С. П'ятченко, В. Сироткін*

Секретар: *С. Микитчук*

Шалак Оксана (Київ)

Чеслав (Цеслав) Нейман – прихильник наукових засад Павла
Чубинського та Оскара Кольберга

Сироткін Володимир (Київ)

Павло Чубинський: соціоетнічний портрет українця на тлі стереотипів XV – середини XIX ст.

Прігарін Олександр (Одеса)

Гносеологія VS-епістемології: у пошуках основи етнографічних знань

Баран Оксана (Івано-Франківськ)

Епістолярна спадщина як джерело до вивчення побуту української сільської інтелігенції Галичини наприкінці XIXст. – 30-х років XX ст.

Савчинський Володимир (Севастополь)

Видавничо-етнографічна діяльність П.Чубинського в умовах антиукраїнської цензурної політики

Бідношия Юрій (Київ)

Шляхами П. Чубинського: етнолінгвістичні та діалектологічні дослідження Бориспільщини і Підляшшя

Мілько Володимир (Київ)

Етнографічна та громадська робота П.Чубинського в контексті діяльності Південно-Західного Відділу Імператорського Російського Географічного Товариства (1873–1876)

Волос Ольга (Миколаїв)

Продовження справи П. Чубинського земськими діячами степового Побужжя

Казьмирчук Марія (Київ)

П. Чубинський і дослідження соціальної бази цукрової промисловості Київської губернії наприкінці XIX – на початку XX ст.

Красиков Михайло (Харків)

Микола Сумцов – продовжувач справи Павла Чубинського

Маліков Василь (Київ)

Цивільне звичаєве право українського селянства в дослідженнях П. Чубинського

Микитчук Сергій (Київ)

Етнографічна діяльність Харківського історико-філологічного товариства (історіографічний огляд)

Пищанська Вікторія (Дніпропетровськ)

Шляхами Д. І. Яворницького

Бардаш Ольга (Київ)

Листування П. П. Чубинського з Д. І. Яворницьким стосовно розвитку етнографії та фольклористики в Україні

Шановал Лариса (Полтава)

Перепис населення м. Києва за 1874 рік (за матеріалами Павла Чубинського)

**Секція 2. Людина і соціальний простір у традиційній культурі
(кім. 403)**

Головують: В. Бабенко, І. Снежкова

Секретар: О. Васянович

Бабенко Василь (Уфа)

Етнодемографічна характеристика українців Башкортостану на зламі тисячоліть

Снежкова Ірина (Москва)

Православні ярмарки Москви як етнографічне джерело

Морозов Ігор (Москва)

Традиційні локуси та репрезентації простору особистості в сучасному побуті

Конвай Валентина (Київ)

Культурно-побутові традиції в студентському середовищі періоду XIX ст.

Костікова Надєжда (Москва)

Православна журналістика в контексті національного розвитку: традиційна тематика й можливості її поновлення

Кириченко Олег (Москва)

Проблеми православної традиційної культури

Васянович Олександр (Київ)

Метеопрогнозування українців у сучасних Інтернет-ресурсах

Івангородський Костянтин (Черкаси)

Теоретична інтерпретація і типологізація етносоціальних організмів

Барбанова Олена (Слов'янськ)

Сучасні етнографічні студії в контексті глобалізації суспільства

Бродська Ксенія (Москва)

Проблеми адаптації емігрантів із країн пострадянського простору в Німеччині

Кузнєцова Анастасія (Москва)

Форми збереження та актуалізації пам'яті про історико-культурну єдність Росії, України та Білорусі в православній традиції

Ареф'єва Алла (Одеса)

Образ родини в сучасній рекламній культурі

Кондратюк Олена (Київ)

Система спорідненості в населення Українського Полісся

Коч Світлана (Одеса)

Функції етнічності в публічній соціальній сфері мегаполіса (на прикладі м. Одеси)

Лучанська Валентина (Сімферополь)

Екологізація людської діяльності і мислення як стратегія цивілізаційного розвитку

Пошивайло Світлана (Опішине)

До проблеми укладання української довідкової літератури

Серебряннікова Наталя (Одеса)

Реклама окультних послуг у друкованих ЗМІ (за матеріалами м. Одеси): антропологічний аналіз

Якиминська Любов (Одеса)

Дослідження ментальності українського селянства: історіографічний аналіз

Яцун Надія (Одеса)

Молодіжні громади як осередок дошлюбного спілкування молоді в традиційному українському суспільстві

**Секція 3. Річ – побут – культура. Семантика матеріального світу в етнокультурному контексті
(кім. 420 (читальний зал))**

Головують: В. Кушнір, Є. Гайова

Секретар: С. Сіренко

Пономар Людмила (Київ)

Етнографічне й діалектне районування правобережного Полісся

Кушнір В'ячеслав (Одеса)

Природно-географічні зони і типи садіб, житлових та господарських споруд

Гайова Євгенія (Київ)

Внутрішнє планування та обладнання лемківської хати

Боренько Надія (Львів)

Поліфункціональні ознаки традиційних українських страв Рівненського Полісся

Свирида Раїса, Верговський Сергій (Київ)

Комплексні дослідження пам'яток народної культури

Косаківський Віктор (Вінниця)

Господарські заняття українців Південно-Східного Поділля (на матеріалах м. Чечельник)

Аблямітова Лейла (Сімферополь)

Отражение особенностей одежды крымских татар в похоронном обряде

Коваленко Оксана (Опішне)

Сім'я та домогосподарства гончарів Полтави XVIII ст. (за матеріалами Генерального перепису 1765–1766 років)

Лицур Наталя (Івано-Франківськ)

Одяг української міської інтелігенції Галичини наприкінці XIX – на початку XX ст.: загальна характеристика та соціальне значення

Довгань Сергій (Київ)

Житло в системі світоглядних уявлень українського селянина

Литвинчук Наталія (Київ)

Географія промислів і ремесел Сумщини: за даними регіональної ойконімії

Самара Оксана (Київ)

Методика відновлення канону давньої рушникової композиції за наявними зразками

Сіренко Сергій (Київ)

Василь Кравченко про рибальські промисли

Чебан Олена (Одеса)

Обереги сучасного міського житла: на матеріалах одеських квартир

Чумак Марія (Харків)

Жіночі костюми Харківщини і Великопольщі як знаки етнокультури

Щербань Анатолій (Опішне)

Періодизація історії декорування глиняних виробів Лівобережної України

Щербань Олена (Опішне)

Глиняна макітра в побуті та весільній обрядовості жителів Опішного XX–XXI ст.

**Секція 4. Обряд і міф. Обрядовість у контексті народної міфології
(кім. 407)**

Головують: Л. Артюх, С. Швидкий

Секретар: Н. Аксьонова

Артюх Лідія (Київ)

Харчові заборони. Хтонічні тварини

Квілінкова Єлизавета (Кишинів)

Гагаузько-слов'янські етнокультурні паралелі в русальній обрядовості

Курочкін Олександр (Київ)

Різдвяно-новорічні святки з історичної дистанції в 140 років

Боряк Олена (Київ)

Звичай «нести бабі вечерю»: від Павла Чубинського до сьогодні

Швидкий Сергій (Слов'янськ)

Обряд замовляння в традиційній медичній культурі українців
Слобідської України

Старков Валерій (Київ)

Традиційна ігрова культура українців у творчій спадщині Павла
Чубинського

Темченко Андрій (Черкаси)

Міфологічна семантика числа «7» (на матеріалі замовлянь)

Щербак Інна (Київ)

Архистратиг Михайл: біблійний канон і народна інтерпретація

Аксьонова Наталя (Харків)

Місце і роль міфологічного персонажа в дитячих іграх

Артюх Аліна (Київ)

Близнюків культ і народно-міфологічний образ св. Георгія

Галацька Валентина (Дніпропетровськ)

Сучасне побутування весільного обряду Придніпров'я: втрати і
перспективи

Громова Наталія (Київ)

Аграрна символіка різдвяної обрядовості бойків

Громова Олена (Київ)

Весільний обряд Середньої Наддніпряниці (за матеріалами
експедиції «Шляхами Павла Чубинського», 2008 р.)

Маховська Світлана (Хмельницький)

Символіка ритуального хліба (за матеріалами коровайного обряду
подолян)

Часник Олександр (Харків)

Образ чародійництва у звичаєвому праві українців

**Секція 5. Польова етнографія і фольклористика: досягнення,
досвід, проблеми, методи збирацької роботи**

(кім. 405)

Головують: Н. Гаврилюк, В. Сушко

Секретар: М. Пилипак

Гаврилюк Наталія (Київ) Про етнолінгвістичне вивчення традиційного народного календаря Полісся

Сушко Валентина (Харків)

Українська культура ХХ ст.: проблеми вивчення (на прикладі Слобідської України)

Гайда Лариса (Кіровоград)

Другий Всеукраїнський музейний фестиваль та актуальні аспекти розвитку освітянського музеєзнавства

Чебанюк Олена (Київ)

Український народний календар Чернігівщини: слідами «Експедиції П. Чубинського»

Зозуля Ніна (Київ)

До методики створення інтер'єру хати с. Крищенці Вінницької області

Гончарук Валентина (Умань)

Методика проведення експедиційної народознавчої роботи зі студентами-філологами

Петрова Наталія (Одеса)

Формування фольклорно-етнографічної компетентності сучасної молоді (досвід роботи Одеського національного університету імені І. І. Мечникова)

Докашенко Галина (Горлівка)

Традиції народної слов'янської педагогіки в сучасній школі

Величко Тетяна (Київ)

Напрями науково-дослідної роботи музеїв Півдня України в царині етнографії (20-ті роки ХХ ст.)

Костюк Степан (Тернопіль)

Фонд національного Гімну України в Тернопільському обласному краєзнавчому музеї

Леснікова Ганна (Одеса)

Інтерв'ю в польовому дослідженні етнографа: правила проведення і транскрибування

Максимишина Наталія (Київ)

Методика фіксації фольклорних явищ другої половини ХІХ ст.: програми І. Срезневського, А. Метлинського, П. Єфименка, П. Чубинського, О. Русова

Маріна Зоя (Дніпропетровськ)

Польові етнографічні дослідження ДНУ

Пилипак Максим (Київ)

Експедиційними шляхами П. Чубинського. Трансформація традицій у весільному обряді

Бойко Роман (Кіровоград)

Стан етнографічних досліджень у Центральній Україні наприкінці – ХХ початку ХХІ століття

Радьо Тетяна (Київ)

Експедиційними шляхами краєзнавчих досліджень П. Чубинського

Ткаченко Віктор (Переяслав-Хмельницький)

Методичні посібники з викладання писанкарства як джерело його вивчення

Топеха Володимир (Буштино)

Сільські і приватні етнографічні музеї та їх роль у формуванні й продукуванні етнографічних знань

Чернявська Ліна (Єлизаветівка, Братський р-н, Миколаївська обл.)

Етнографічні особливості с. Ганнівка Братського району Миколаївської області

Чокан Катерина (Одеса)

Дошлюбне спілкування та передвесільна обрядовість українців Степового Побужжя в першій половині ХХ ст. (за матеріалами етнографічних досліджень Миколаївщини)

Секція 6. Фольклорний текст. Сюжет. Жанр. Поетика (кім. 410)

Головують: Л. Мушкетик, І. Коваль-Фучило

Секретар В. Рибалко

Вахніна Леся (Київ)

Фольклор пограниччя в дослідженнях П. Чубинського

Мушкетик Леся (Київ)

Український фольклор про справедливого угорського короля

Коваль-Фучило Ірина (Київ)

Побутування голосінь на Закарпатті (за матеріалами нових записів)

Шевчук Тетяна (Київ)

«Дике Поле» історії та «чисте поле» фольклору: українські думи в історичному та міфологічному вимірах

Єфремова Людмила (Київ)

Обрядовий пісенний фольклор як система типових наспівів

Кімакович Ірина (Київ)

Тіло в сучасному фольклорі (на матеріалі прислів'їв)

Головатюк Валентина (Київ)

Духовна культура українського Підляшшя у дослідженнях П. Чубинського

Марфобудінова Марія (Дніпропетровськ)

Фольклористична традиція на Дніпропетровщині

Дрига Ірина (Київ)

Конфесійна мова урумів Приазов'я XVIII–початку XX ст. (дані караманлійської писемності)

Жердева Анастасія (Сімферополь)

Фольклорно-етнографічні експедиції в Криму 20–30 років XX ст.

Іваннікова Людмила (Київ)

Едиційні засади публікації фольклору Південної України наприкінці XIX ст. (за матеріалами наукових архівних фондів ІМФЕ НАН України)

Арнаут Федора (Київ)

Естетичний код тюркської ліричної пісні

Карпович Вікторія (Дніпропетровськ)

До вивчення думи та козацької пісні в Придніпров'ї

Рибалко Влада (Київ)

Лірична пісенність Слобожанщини

Рищенко Лариса (Первомайськ)

Особливості формування народнопоетичної творчості Первомайщини (регіональний аспект)

Тищенко Ольга (Слов'янськ)

«Народний анекдот» крізь призму гумористично-сатиричних творів Г. Квітки-Основ'яненка

Чаплик Катерина (Київ)

Характерні мелодико-словесні формули лемківських весільних ладкань

Червенко Оксана (Бердянськ)

Жанрова специфіка болгарських пісень Приазов'я

**Секція 7. Проблеми етнокультурних взаємин на терені
України в працях П. Чубинського і в наш час
(кім. 424–II)**

Головують: Г. Щербій, С. Тюхтєнєва
Секретар: О. Шиприкевич

Щербій Григорій (Київ)

Деякі особливості самоідентифікації молоді великого міста

Балушок Василь (Київ)

Поляки українського Правобережжя: до проблеми асиміляції

Тюхтєнєва Світлана (Москва)

Повсякденні практики соціалізації дітей в алтайців

Шиприкевич Оксана (Київ)

Національна ідентифікація як проблема досліджень учених української еміграції

Ганчев Александр (Одеса)

Трудовые миграции из UA в EU. Сегодня и завтра: факторы и прогнозы

Момрик Анатолій (Київ)

Гагаузи України (формування нової ідентичності, трансформація традиційної культури в умовах пострадянських реалій)

Сливка Любов (Івано-Франківськ)

Польові дослідження етносоціального розвитку дрібної шляхти Галичини XIX – початку XX ст.

Геник Микола (Івано-Франківськ)

Становище польської меншини в Україні у контексті політики міжнаціонального примирення

Горбачук Дмитро (Слов'янськ)

Особливості самоідентифікації українців в умовах урбанізованості суспільства

Златова Ганна (Одеса)

Шлюб у болгар Буджака наприкінці XIX – XX ст.: форми укладення

Карацуба Мирослава (Київ)

Проблема національних меншин у сучасній фольклористиці південних слов'ян

Комар Яна (Горлівка)

Традиційна культура болгарської діаспори в процесі формування сучасного соціального простору України

Олійник Наталія (Харків)

Атрибутика весільної обрядовості українців етноконтактної зони за матеріалами фольклорно-етнографічної експедиції Харківської і Білгородської областей

Тхоржевська Тетяна (Одеса)

До питання про етнічні стереотипи в традиційній культурі українців: «уявлення про інших» за матеріалами експедицій Павла Чубинського

Петрова Анна (Одеса)

Україно-російські паралелі у весільній обрядовості 1950–1980-х років (за матеріалами досліджень Нижнього Подунав'я)

17³⁰–18⁰⁰ – заключне засідання

**ІНСТИТУТ
МИСТЕЦТВОЗНАВСТВА, ФІЛЬКЛОРИСТИКИ
ТА ЕТНОЛОГІЇ ім. М.Є. РИЛЬСЬКОГО НАН УКРАЇНИ**